

ISBN 978-9963-1-0488-8

Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
Αγροτικής Ανάπτυξης

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος
Τμήμα Γεωργίας

Φωτογραφίες: Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
(Τομέας Δημοσιότητας)

2007-2013

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΜΕΤΡΟ 3.1

Ενθάρρυνση Τουριστικών Δραστηριοτήτων και προώθηση
της πολιτιστικής κληρονομιάς

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007-2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

Σκοπός του Μέτρου.....	1
Χρηματοδότηση του Μέτρου.....	3
Δικαιούχοι.....	4
Επιλέξιμες Δραστηριότητες.....	4
Περίοδος Εφαρμογής του Μέτρου.....	10
Μονάδα Εφαρμογής/Ανάδοχος.....	10
Γενικό πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου.....	12
Προϋποθέσεις συμμετοχής.....	12
Ύψος Χορηγίας.....	13
Υποβολή Αιτήσεων.....	14

ISBN 978-9963-1-0488-8

Επιμέλεια έκδοσης: Κλάδος Γεωργικών Εφαρμογών, Τμήμα Γεωργίας
ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΕ 1.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΟΘΩΝ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2009

ΜΕΤΡΟ 3.1

«Ενθάρρυνση Τουριστικών Δραστηριοτήτων και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς»

1. Σκοπός του Μέτρου

Η αποψίλωση του πληθυσμού στις περιοχές της υπαίθρου λόγω της γήρανσης του αγροτικού πληθυσμού και της απροθυμίας των νέων να εγκατασταθούν στην ύπαιθρο, είναι ένα από τα σοβαρά προβλήματα που οδηγούν στην εγκατάλειψη των περιοχών αυτών.

Το Μέτρο αποτελεί κίνητρο για νέες δραστηριότητες που θα αναζωογονήσουν την οικονομία των περιοχών αυτών, θα τις καταστήσουν πιο ελκυστικές και θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων τους.

Συγκεκριμένα, το Μέτρο στοχεύει στη στήριξη και ενθάρρυνση, κυρίως των δημόσιων επενδύσεων, στον Τομέα του Τουρισμού στην Ύπαιθρο, μέσω της υλοποίησης έργων υποδομής και δράσεων με επίκεντρο τον Αγροτουρισμό σε δήμους/κοινότητες της υπαίθρου, για την προώθηση της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης ως κύρια διέξοδο οικονομικής διαφοροποίησης με στόχο:

■ Τη συγκράτηση του πληθυσμού.

Η ενθάρρυνση των αγροτών στη δραστηριοποίηση σε μια ήπιας μορφής τουριστική δραστηριότητα είναι ένας ουσιαστικός τρόπος αύξησης του αγροτικού κατά κεφαλή εισοδήματος.

Επίσης, θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση της αποψίλωσης του πληθυσμού αφού θα μπορούν να βρουν πρόσθετους τρόπους απασχόλησης οι νέοι, οι αγρότισσες και γενικά οι κάτοικοι των οικονομικά ασθενέστερων και μειονεκτικών περιοχών της υπαίθρου.

Συγχρόνως, επιτυγχάνεται η διατήρηση και διάδοση των εθίμων, της λαογραφίας, της χειροτεχνίας, των παραδοσιακών τεχνών και εργασιών και των ασχολιών που

τείνουν να εκλείψουν, καθώς και η ανάδειξη της διαφορετικότητας και μοναδικότητας του κάθε τόπου.

- **Την ανάδειξη των αξιόλογων περιβαλλοντικών και πολιτιστικών στοιχείων της υπαίθρου και τη βιώσιμη αξιοποίηση του φυσικού, ιστορικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.**

Το Αγροτουριστικό Πακέτο μπορεί να εμπλουτισθεί με ποικίλες δραστηριότητες όπως την πεζοπορία, την ορειβασία, την ποδηλασία, την τοξοβολία, την ιππασία και άλλες μορφές εναλλακτικού αθλητισμού, που εντάσσονται στον «τουρισμό περιπέτειας» και οι οποίες συμβάλλουν στην ενθάρρυνση της διαμονής των επισκεπτών στην ύπαιθρο.

Ιδιαίτερη σημασία για τον αγροτουρισμό έχουν επίσης και οι δραστηριότητες που αξιοποιούν τα πολιτιστικά, θρησκευτικά, λαογραφικά, αρχιτεκτονικά και γαστρονομικά στοιχεία της κάθε περιοχής. Η αξιοποίηση της δυνατότητας επίσκεψης και ξενάγησης σε παλιά μοναστήρια, εκκλησίες, γεφύρια, οινοποιεία, τυροκομία, εργαστήρια χειροτεχνίας, η συμμετοχή σε πανηγύρια και τοπικές γιορτές, π.χ. στο μάζεμα της ελιάς ή του τρύγου, ακόμα και στα μαθήματα τοπικής κουζίνας, μπορούν να προσδώσουν στον Αγροτουρισμό την ξεχωριστή τοπική ταυτότητα και να τον αναδείξουν σε μοναδικό προϊόν.

- **Τη δημιουργία και διατήρηση ενός ρεύματος επισκεπτών και περιηγητών ειδικού ενδιαφέροντος.**

Ο Αγροτουρισμός αποτελεί για τους επισκέπτες ευκαιρία για ποιοτική φιλοξενία σε ένα λιτό περιβάλλον με τοπικό χαρακτήρα για επαφή του επισκέπτη με την αγροτική ζωή, τις καλλιέργειες, τις αγροτικές εργασίες, τη φύση, τη χλωρίδα και την πανίδα και τα ήθη και τα έθιμα μιας περιοχής που αναβιώνουν με αυθεντικό τρόπο.

- **Την ενίσχυση της προώθησης και πώλησης των τοπικών προϊόντων.**

Μέσω του Μέτρου επιδιώκεται και η γνωριμία και εξοικείωση των περιηγητών με τα τοπικά προϊόντα και στάδια παραγωγής, μεταποίησης και προώθησής τους, με αποτέλεσμα την περαιτέρω βελτίωση των εισοδημάτων του αγροτικού πληθυσμού.

- **Τη συμπληρωματικότητα και βελτίωση της βιωσιμότητας και αποτελεσματικότητας των επενδυτικών προγραμμάτων και δράσεων που χρηματοδοτούνται από άλλα προγράμματα με επίκεντρο τον Αγροτουρισμό.**

Οι δραστηριότητες του Μέτρου αυτού είναι συμπληρωματικές των επενδυτικών δραστηριοτήτων που προωθούνται μέσω του Σχεδίου Παροχής Χορηγιών προς Μικρές και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, για Προώθηση Εναλλακτικών Οικονομικών Δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον Αγροτουρισμό, καθώς και άλλων υποστηρικτικών υποδομών που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

2. Χρηματοδότηση του Μέτρου

Το Μέτρο περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2007–2013 και συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες του Μέτρου κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του ανέρχεται στα **€5.334.107 (Δημόσια Δαπάνη)** και ολόκληρο το ποσό θα διατεθεί κατά την πρώτη πρόσκληση για υποβολή προτάσεων/αιτήσεων. Σε περίπτωση που μέρος του ποσού δεν δεσμευθεί, αυτό θα μεταφερθεί σε επόμενη πρόσκληση.

3. Δικαιούχοι

Οι Δικαιούχοι του Μέτρου 3.1, όπως ορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, είναι:

1. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας.
2. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού.
3. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας.
4. Η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου.
5. Η Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου.
6. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού.

Το Μέτρο 3.1 εφαρμόζεται επίσης μέσα στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας 4 "Leader", δηλαδή μέσω των Ομάδων Τοπικής Δράσης, για συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων που θα καθορίζονται στην προκήρυξη του Leader.

4. Επιλέξιμες Δραστηριότητες

Οι επιλέξιμες δραστηριότητες που καλύπτονται από το Μέτρο 3.1, παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 1: Επιλέξιμες Δράσεις Μέτρου 3.1

A/A	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΚΩΔ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
1.	Κέντρα Πληροφόρησης	313	Στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής μπορούν να υλοποιηθούν έργα που αφορούν σε κέντρα πληροφόρησης των περιηγητών για πολιτιστικά θέματα που σχετίζονται με την περιοχή. Τα κέντρα πληροφόρησης θα παρέχουν

A/A	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΚΩΔ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
			<p>ενημέρωση για το πολιτιστικό περιβάλλον και αποσκοπούν στην ενημέρωση/εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση των επισκεπτών, με σκοπό τη γνωριμία με την ιστορία και την πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής.</p> <p>Στα κέντρα αυτά θα απασχολείται εκπαιδευμένο προσωπικό το οποίο θα παρέχει στους επισκέπτες προφορικές πληροφορίες για σημεία αξιολογής ιστορικής αξίας, καθώς και έντυπο ενημερωτικό υλικό.</p> <p>Επίσης θα μπορούν να διοργανώνονται προβολές εκπαιδευτικού περιεχομένου με οπτικοακουστικό υλικό και θα αποτελούν αφετηρία για μία ξενάγηση στην κοινότητα ή σύνολο κοινοτήτων.</p> <p>Θα μπορούν να φιλοξενούν μικρές εκθέσεις με πληροφορίες για την ιστορία και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, καθώς και ξεναγήσεις και προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για μαθητές.</p>
2.	Θεματικές Διαδρομές	313	Σ' αυτή την κατηγορία υλοποιούνται έργα τουριστικού ενδιαφέροντος που θα συνδέουν σημεία του ίδιου ή συναφούς θέματος με διάφορους τρόπους και ενθαρρύνεται η αξιοποίηση τοποθεσιών ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς, μονοπατιών και θέσεων θέας εκτός των δασικών περιοχών.

A/A	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΚΩΔ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
			<p>Συγκεκριμένα παραδείγματα είναι τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θρησκευτικές Διαδρομές οι οποίες θα ακολουθούν τα σημαντικότερα θρησκευτικά μνημεία της ευρύτερης περιοχής όπως εκκλησίες και μοναστήρια μεγάλης θρησκευτικής και αρχαιολογικής αξίας. Οι περιηγητές, εκτός από την πρόσβαση στους χώρους των θρησκευτικών μνημείων, μπορούν να γνωρίσουν τα τοπικά έθιμα και να πάρουν μέρος σε εκδηλώσεις, κυρίως πανηγύρια, που αποτελούν σημαντικές πολιτιστικές δραστηριότητες για την κάθε περιοχή. Επίσης μπορούν να διανυκτερεύσουν, αν το επιθυμούν, στα καταλύματα της περιοχής. • Ιστορικές Διαδρομές: Θα περιλαμβάνουν σειρά από τοποθεσίες και μνημεία ιστορικής σημασίας, καθώς και θεματικά μουσεία της ευρύτερης περιοχής. • Ιαματικές Διαδρομές: Απευθύνονται σε περιηγητές που ενδιαφέρονται να επισκεφθούν τα Ιαματικά Λουτρά ή άλλες Θεραπευτικές Μονάδες της περιοχής, να διανυκτερεύσουν, αν το επιθυμούν, σε κατάλυμα και να επισκεφτούν τα εστιατόρια και άλλες επισιτιστικές μονάδες που λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή.

A/A	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΚΩΔ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
			<ul style="list-style-type: none"> • Ποδηλατικές Διαδρομές και άλλες μορφές Εναλλακτικού Αθλητισμού που παρέχουν στον επισκέπτη τη δυνατότητα να ασχοληθεί, μέσα σε εξαιρετο φυσικό περιβάλλον, με διάφορα είδη εναλλακτικού αθλητισμού, όπως ποδηλασία, σκοποβολή, τοξοβολία, πεζοπορία, ορειβασία, ιππασία, κτλ., που σχετίζονται με τη μορφολογία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής. • Πολιτιστικές Διαδρομές που θα καλύπτουν τις σημαντικότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις σε περιοχές της υπαίθρου και μπορούν να σχετίζονται από πλευράς αντικειμένου τόσο με κάποια θρησκευτική όσο και μια ιστορική διαδρομή. <p>Το γεγονός ότι πολλές από τις εκδηλώσεις, κυρίως πανηγύρια, που γίνονται σε διάφορες περιοχές, γίνονται την ίδια περίπου περίοδο, μια τέτοια διαδρομή να μπορεί να καλύψει σε ένα τριήμερο ή ακόμη και μια εβδομάδα μια σειρά επισκέψεων σε περιοχές με αντίστοιχες εκδηλώσεις, αποκομίζοντας έτσι μια αρκετά σαφή εικόνα για τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά της περιοχής.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μονοπάτια Γνωριμίας με τα Τοπικά Προϊόντα μέσα από τα οποία ο

A/A	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΚΩΔ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
			<p>επισκέπτης γνωρίζει τα παραδοσιακά τοπικά προϊόντα της περιοχής και εξοικειώνεται με τα στάδια παραγωγής και μεταποίησης προϊόντων όπως το χαλούμι, τα γλυκά του κουταλιού, κ.ά.</p> <p>Σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται και οι "Δρόμοι του κρασιού", όπου δίνεται η δυνατότητα ενημέρωσης για τα στάδια παραγωγής του κρασιού ξεκινώντας από τον αμπελώνα και τη φροντίδα του, τον τρύγο, τα παραδοσιακά πατητήρια, τα κελάρια κτλ. Ο επισκέπτης τέλος, έχει τη δυνατότητα να γευτεί ή/και να προμηθευτεί κρασί από τις κάβες των παραγωγών, καθώς και τη δυνατότητα να γευτεί παραδοσιακά εδέσματα που έχουν σαν βάση το κρασί.</p> <p><i>Σημείωση: Τα έργα της κατηγορίας αυτής υλοποιούνται σε περισσότερες από μία κοινότητες.</i></p>
3.	Θεματικά ή τοπικά / περιφερειακά μουσεία	323	<p>Η δημιουργία μουσείων συμβάλλει, ανάλογα με το θεματικό πλαίσιο, στην ανάδειξη και προβολή της ιστορίας και της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής (ιστορικά μουσεία, μουσεία λαϊκής τέχνης, μουσεία αγροτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς), καθώς και στη διατήρηση της κληρονομιάς για τις νεότερες γενιές.</p>

A/A	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΚΩΔ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
			<p>Θα λειτουργούν επίσης ως πόλοι έλξης, με επίκεντρο τα τοπικά προϊόντα, την ιστορία και τις παραδοσιακές τέχνες-επαγγέλματα, για οργανωμένες και μεμονωμένες περιηγήσεις, με σκοπό τη διαμόρφωση των κατάλληλων προορισμών και διαδρομών και την προώθηση των τοπικών προϊόντων. Έτσι, πέρα από εκδηλώσεις και παρουσιάσεις των εκθεμάτων τα μουσεία είναι δυνατόν να λειτουργήσουν και ως εργαστήρια, όπου ο επισκέπτης θα μπορεί να δει αλλά και να συμμετάσχει στη διαδικασία κατασκευής παραδοσιακών προϊόντων ή αντικειμένων, όπως ξυλογλυπτική, υφαντική με αργαλειό και αγγειοπλαστική ή ακόμα και στην μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, όπως απόσταξη ζιβανίας, παρασκευή διαφόρων εδεσμάτων και σε άλλες χειροτεχνικές δραστηριότητες.</p> <p><i>Σημείωση: Προτεραιότητα θα δίνεται σε παρεμβάσεις που σχετίζονται με αποκατάσταση οικοδομών και μετατροπή τους σε χώρους παρουσίασης εκθεμάτων.</i></p> <p>Σε όλες τις Δράσεις του Μέτρου περιλαμβάνεται η δημιουργία πρασίνου.</p>

5. Περίοδος Εφαρμογής του Μέτρου

Το Μέτρο θα εφαρμοσθεί κατά την περίοδο 2007–2013. Αιτήσεις από τους δικαιούχους θα υποβάλλονται κατά τις συγκεκριμένες χρονικές περιόδους που θα ανακοινώνονται από το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με τον ΚΟΑΠ και τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος.

Η πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων θα γίνει εντός του 2009.

6. Μονάδα Εφαρμογής/Ανάδοχος

«**Μονάδα Εφαρμογής**» του Μέτρου ορίζεται η Μονάδα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία έχει την ευθύνη της διαχείρισης και της υλοποίησης του Μέτρου.

Ειδικότερα έχει την ευθύνη για τα πιο κάτω:

- Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Μέτρο.
- Την εκτύπωση και διανομή του αναγκαίου υλικού.
- Την οργάνωση της απαραίτητης υποδομής.
- Την παραλαβή, ταξινόμηση και καταχώριση των προτάσεων, τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών και την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Μέτρου.
- Την διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων, επιλογής και ένταξης στο Μέτρο.
- Την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και ολοκλήρωσης των

Έργων μέχρι και τη διεκπεραίωση των διαδικασιών αποπληρωμής των δικαιούχων.

- Την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων Έργων για περίοδο 5 χρόνων μετά το κλείσιμο του Προγράμματος της Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.
- Την υποβολή Ετήσιας Έκθεσης για την εφαρμογή του Μέτρου, στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, στον Επίτροπο του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών και στον Γενικό Ελεγκτή.
- Την υποβολή στον Επίτροπο του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών εξαμηνιαίων γραπτών εκθέσεων για την πρόοδο εφαρμογής του Μέτρου και για τους σχετικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν με βάση τα Δελτία Παρακολούθησης Οικονομικού και Φυσικού Αντικειμένου που υποβάλλουν σε αυτήν οι Δικαιούχοι.

Η Μονάδα Εφαρμογής χωρίζεται στην:

- (α) **Ομάδα/Επιτροπή Αξιολόγησης** που μελετά τις προτάσεις που υποβάλλονται και μετά από αξιολόγηση επιλέγει τις προτάσεις που θα ενταχθούν στο Μέτρο.
- (β) **Ομάδα Παρακολούθησης και Ελέγχου** που παρακολουθεί και ελέγχει την Υλοποίηση των Έργων και πιστοποιεί τις επιλέξιμες δαπάνες, καθώς και την ολοκλήρωση των έργων προς τον ΚΟΑΠ.

Αρμόδια Αρχή για την αποπληρωμή των δαπανών των Δικαιούχων θα είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ) που δύναται να διενεργεί εσωτερικό έλεγχο για την πιστή εφαρμογή του Μέτρου, ενώ ετήσιο έλεγχο διενεργεί και ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας.

7. Γενικό πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου

Τα στάδια υλοποίησης του Μέτρου είναι:

- Η δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο Μέτρο. Η πρόσκληση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών και τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, αποστέλλεται στους Δικαιούχους και γνωστοποιείται στο κοινό με δημοσίευση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- Η παραλαβή, εξέταση, αξιολόγηση και βαθμολόγηση των υποβαλλομένων προτάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέτρου.
- Η Έγκριση/ Απόρριψη των προτάσεων.
- Η Υπογραφή της Επιστολής Χρηματοδότησης των εγκεκριμένων Έργων
- Η παρακολούθηση και ο έλεγχος υλοποίησης των Έργων
- Η πιστοποίηση των επιλέξιμων δαπανών στον ΚΟΑΠ.
- Η διαχείριση Αιτήματος Πληρωμής από ΚΟΑΠ

8. Προϋποθέσεις συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στο Μέτρο έχουν αυτοί που ορίζονται στην Παράγραφο 3 (Δικαιούχοι), του παρόντος εντύπου.

2. Το ελάχιστο ύψος της προτεινόμενης επένδυσης (σύνολο επιλέξιμων δαπανών) για το Μέτρο 3.1 ορίζεται στις **€400.000**.
3. Θα πρέπει να αποδεικνύεται η δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής ή και της δυνατότητας δανεισμού για τη χρηματοδότηση της επένδυσης.
4. Κατά κανόνα το φυσικό αντικείμενο της πρότασης πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 31/12/2014. Καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του οικονομικού αντικειμένου της πρότασης ορίζεται η 31/12/2015.
5. Θα πρέπει να υπάρξει δέσμευση για τη λειτουργία και συντήρηση του Έργου, για τη συγκεκριμένη χρήση για την οποία υποβάλλεται για συγχρηματοδότηση.
6. Θα πρέπει να υποβάλλονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά/πιστοποιητικά/έγγραφα κτλ., που καθορίζονται στο έντυπο αίτησης RDP2007-13/AF/MOI/3.1/v 1.1. αποτελεί μέρος του Εγχειριδίου Εφαρμογής του Μέτρου 3.1 που αποστέλλεται από τη Μονάδα Εφαρμογής στους Δικαιούχους με την επίσημη πρόσκληση.

9. Ύψος Χορηγίας

Το ύψος ενίσχυσης θα κυμαίνεται από 85% μέχρι 95%, ανάλογα με το ισχύον ποσοστό συμμετοχής της Κοινότητας/Δήμου για την υλοποίηση έργων υποδομής από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Στην περίπτωση εφαρμογής του Μέτρου μέσα στα πλαίσια του Άξονα 4 “Leader” ισχύουν τα ίδια ποσοστά που ισχύουν για την Κοινότητα στην οποία εκτελείται το έργο σύμφωνα πάντα με τις εθνικές διατάξεις. Με ανάλογο τρόπο καθορίζεται και το ύψος ενίσχυσης στις περιπτώσεις που δικαιούχος είναι ο ΚΟΤ.

10. Υποβολή Αιτήσεων

Τα Έντυπα Υποβολής των Αιτήσεων και τα Έντυπα Αιτήσεων υποβάλλονται δια χειρός στη διεύθυνση: Υπουργείο Εσωτερικών, Μονάδα Εφαρμογής/Ανάδοχος του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, «Μέγαρο Οδύσσεια», Γωνία Λεωφόρου Γρίβα Διγενή και Κυριάκου Μάτση 2, 1^{ος} όροφος, Λευκωσία, με την ένδειξη «Μέτρο 3.1, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013» και ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Π.Α.Α. 2007-2013.

Κάθε Δικαιούχος μπορεί να υποβάλει περισσότερες από μια Αιτήσεις/Προτάσεις εντός της καθορισμένης περιόδου που θα ανακοινώνεται.

Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων είναι 3 μήνες από την ημερομηνία της επίσημης πρόσκλησης. Οι Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλλουν προτάσεις καθ' όλη τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην πρόσκληση. Έντυπο Υποβολής Πρότασης που κατατίθεται μετά την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στη δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, θεωρείται εκπρόθεσμο και δε θα γίνεται αποδεκτό.

Η Μονάδα Εφαρμογής/Ανάδοχος δύναται, μετά από την έγκριση της ΔΑΠΑΑ/ΚΟΑΠ, να δώσει παράταση της προθεσμίας λήξης υποβολής προτάσεων ή να προβεί σε ανάκληση της ισχύος της πρόσκλησης, με τη δέουσα αιτιολόγηση, ενημερώνοντας εκ νέου τους Δικαιούχους.

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007-2013

«Μέγαρο Οδύσσεια»,
Λεωφόρος Γρίβα Διγενή και Κυριάκου Μάτση 2, 1^{ος} όροφος
Λευκωσία

Τηλ. Γραφείου Πληροφόρησης: 22409925/926, Fax: 22409949
e-mail: csizinou@moi.gov.cy, ιστοσελίδα: <http://www.moi.gov.cy>

